JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
JEAN MISCHO
3 päivänä helmikuuta 2000 *

1. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-160/96, Kögler vastaan tuomioistuin, 20.1.1998 antamassa määräyksessä,[1] jonka kumoamista tämän ratkaisuehdotuksen kohteena olevassa valituksessa vaaditaan, esitetään asiaa koskevat säännökset ja tosiseikat seuraavasti:

"1 Kantaja on entinen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käännöspalvelun johtaja. Hänelle on myönnetty vanhuuseläke 1.12.1987 alkaen. Eläkkeellä olevana virkamiehenä hän on koko ajan asunut Saksassa Konzissa.

2 Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 82 artiklan 1 kohdan mukaan entisten virkamiesten eläkkeisiin sovelletaan sille valtiolle vahvistettua korjauskerrointa, jossa eläkkeensaaja on osoittanut asuinpaikkansa olevan.

3 Saksan yhdistymisen johdosta Berliinistä tuli lokakuussa 1990 Saksan pääkaupunki.

4 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut asioissa T-536/93, Benzler vastaan komissio (Kok. H. 1994, s. II-777) ja T-64/92, Chavane de Dalmassy ym. vastaan komissio (Kok. H. 1994, s. II-723) 27.10.1994 antamissaan tuomioissa, että Euroopan yhteisöjen virkamiesten ja muun henkilöstön palkkojen ja eläkkeiden sekä näihin palkkoihin ja eläkkeisiin sovellettavien korjauskertoimien mukauttamisesta 1.7.1991 alkaen 19 päivänä joulukuuta 1991 annetun neuvoston asetuksen (ETY, EHTY, Euratom) N:o 3834/91 (EYVL 1991, L 361, s. 13; jäljempänä asetus N:o 3834/91) ja vastaavasta mukauttamisesta 1 päivästä heinäkuuta 1992 alkaen 21.12.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY, EHTY, Euratom) N:o 3761/92 (EYVL 1992, L 383, s. 1; jäljempänä asetus N:o 3761/92) 6 artiklan 2 kohdat loukkaavat Saksalle Bonnin elinkustannusten perusteella vahvistetun väliaikaisen korjauskertoimen osalta henkilöstösääntöjen liitteessä XI ilmaistua periaatetta, jonka mukaan jäsenvaltion korjauskerroin on vahvistettava pääkaupungin elinkustannusten perusteella, mikä johtuu siitä, että Berliinistä tuli 3.10.1990 Saksan pää-

* Alkuperäinen kieli: ranska.

1 — Kok. H. 1998, s. 1-A-15 ja II-35.

kaupunki. Tämän johdosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi näissä asioissa kantajia koskevat palkka- ja eläkelaskelmat, jotka oli laadittu mainittujen asetusten perusteella.

5 Lisäksi on kiistatonta, että korjauskertoimia, joiden edellä mainittujen asetusten alaviitteissä todetaan olevan 'väliaikaisia kertoimia' tai joita todetaan sovellettavan 'sanotun kuitenkaan rajoittamatta päätöksiä, jotka neuvosto tekee komission —— esityksestä', ei ole jälkeenpäin muutettu.

6 Edellä mainittujen tuomioiden johdosta neuvostossa pidettiin useita kokouksia sen määrittämiseksi, mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä mainittujen tuomioiden täytäntöönpanemiseksi. Tämän jälkeen neuvosto antoi 19.12.1994 asetuksen (EHTY, EY, Euratom) N:o 3161/94 Euroopan yhteisöjen virkamiesten ja muun henkilöstön palkkojen ja eläkkeiden sekä näihin palkkoihin ja eläkkeisiin sovellettavien korjauskertoimien mukauttamisesta 1 päivästä heinäkuuta 1994 alkaen (EYVL 1994, L 335, s. 1; jäljempänä asetus N:o 3161/94). Asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa määritetään ensimmäistä kertaa Berliinin elinkustannusten perusteella 1.7.1994 alkaen Saksaa yleisesti koskeva korjauskerroin sekä erilliset korjauskertoimet Bonnia, Karlsruhea ja Müncheniä varten.

7 Myöhemmin Euroopan yhteisöjen virkamiesten ja muun henkilöstön palkkojen ja eläkkeiden sekä näihin palkkoihin ja eläkkeisiin sovellettavien korjauskertoimien mukauttamisesta 1 päivästä heinäkuuta 1995 alkaen 18 päivänä joulukuuta 1995 annetussa neuvoston asetuksessa (EY, Euratom, EHTY) N:o 2963/95 (EYVL 1995, L 310, s. 1) vahvistettiin Berliinin elinkustannusten perusteella Saksaa yleisesti koskeva korjauskerroin, joka tuli voimaan taannehtivasti 1.7.1995 alkaen.

8 Kantajan mukaan yhteisöjen tuomioistuimen olisi pitänyt soveltaa eläkelaskelmissaan ajalle 1.7.1991—30.6.1994 Bonnin sijasta Berliinin elinkustannusten perusteella vahvistettuja korjauskertoimia. Hän vaati 29.1.1996 päivätyssä kirjeessään henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 kohdan nojalla eläkkeensä määrän vahvistamista uudelleen taannehtivasti.

9 Nimittävänä viranomaisena toiminut yhteisöjen tuomioistuimen kirjaaja hylkäsi päätöksellään 12.3.1996 kantajan vaatimuksen.

10 Kantaja valitti 10.3.1996 samoin vaatimuksin yhteisöjen tuomioistuimen valituskomiteaan (jäljempänä komitea) vaatien toimielintä lisäksi ilmoittamaan määräajan, jossa vaadittu uudelleen laskeminen tapahtuisi.

11 Päätöksellä, joka tehtiin 1.7.1996, kyseinen valitus jätettiin liian myöhään tehtynä tutkimatta. Tässä tapauksessa 90 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuina kantajalle vastaisina toimenpiteinä pidettiin kyseiseltä ajalta tehtyjä eläkelaskelmia. Tämän vuoksi kantajan katsottiin antaneen säädetyn valitusmääräajan kulua loppuun."

Valituksen tutkittavaksi ottaminen

2. Neuvoston mukaan Köglerin valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat selvästi. Neuvosto esittää tähän liittyen kaksi väitettä.

3. Neuvosto väittää ensinnäkin, että valittaja vaatii ensimmäisessä oikeusasteessa esitetyn kanteen ottamista uudelleen tutkittavaksi yksilöimättä vaatimustaan erityisesti tukevia oikeudellisia perusteita, mikä EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan ensimmäisen alakohdan ja oikeuskäytännön mukaan ei kuulu yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan.

4. Neuvosto nimittäin katsoo, että valittaja ei yksilöi tarkemmin sitä, miltä osin hän vaatii määräystä kumottavaksi, eikä vaatimustaan erityisesti tukevia oikeudellisia perusteita, vaan ainoastaan uudistaa tai toistaa sanatarkasti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämänsä väitteet ja kanneperusteet.

5. On kiistatonta, että valittajan väitteet ja perusteet ovat tuttuja ensimmäisestä oikeusasteesta.

6. Toisaalta valituksen luonteeseen kuuluu, että toimivaltaiselle tuomioistuimelle esitetään ne väitteet ja kanneperusteet, joiden hylkäämistä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa valittaja pitää yhteisön oikeuden rikkomisena.

7. Tästä ei silti seuraa, että valituksessa voitaisiin rajoittua vain toistamaan kanne. Valittajalle saattaa kuitenkin osoittautua välttämättömäksi nojautua tietyssä määrin ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyihin väitteisiin ja perusteisiin.

8. Neuvoston kyseinen väite on mielestäni siten hylättävä.

Valituksen asiakysymys

12. Valituksenalaisessa määräyksessä tutkitaan peräkkäin kantajan esittämät kaksi perustetta tutkimatta jättämistä vastaan.

9. Toiseksi neuvosto väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi niiden päätelmien osalta, jotka valittaja oli oikeutettu tekemään asetuksissa N:o 3841/91 ja 3761/92 käytetyn sanamuodon sekä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen edellä mainitussa asiassa Benzler vastaan komissio esittämiin kysymyksiin annettujen neuvoston vastausten perusteella, oli tosiseikkoja koskeva arviointi, joka ei kuulu yhteisöjen tuomioistuimen valvonnan piiriin valitusasiassa.

13. Ensimmäisen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa kantajan esittäneen pääasiallisesti, että neuvosto oli "vankasti sitoutunut" määrittämään lopullisesti asetusten N:o 3834/91, N:o 3761/92 ja sitä seuraavien asetusten alaviitteissä "väliaikaisiksi" luonnehditut korjauskertoimet ja että näin ollen väite, jonka mukaan eläkelaskelmista olisi ollut valitettava aikaisemmin, loukkasi luottamuksensuojan periaatetta.

10. Olen tästä eri mieltä. Niiden päätelmien määrittämistä, jotka valittaja oli oikeutettu tekemään kyseisissä neuvoston asetuksissa käytetyn sanamuodon perusteella, on mielestäni pidettävä kyseisten asetusten tulkintaa koskevana ongelmana. Onhan kiistatonta, että sovellettavien asetusten tulkinta on oikeuskysymys, joka voi olla valituksen kohteena.

14. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan virkamies ei kuitenkaan voi vedota luottamuksensuojan periaatteen loukkaamiseen, elleivät hallintoelimet ole antaneet täsmällisiä vakuutteluja.

11. Valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevia väitteitä ei käsitykseni mukaan siten voida hyväksyä, joten valituksen asiakysymys on tutkittava.

15. Asianhaaroista ilmenee kuitenkin, että neuvosto oli ainoastaan varannut mahdollisuuden muuttaa Saksan korjauskertoimia velvoittautumatta niiden vahvistamiseen uudelleen taannehtivasti.

16. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi tämän vuoksi, ettei neuvoston voida katsoa antaneen kantajalle "täsmällisiä vakuutteluja" sillä tavoin kuin luottamuksensuojaa koskeva oikeuskäytäntö edellytti. Tämän vuoksi tuomioistuin katsoi, että "kantaja ei voi väittää, että neuvosto synnytti hänessä 'perustellun luottamuksen', jonka perusteella kantaja voisi päästä noudattamasta edellä mainittuja säädettyjä määräaikoja".

17. Valittajan toisen ensimmäisessä oikeusasteessa esittämän väitteen osalta, jonka mukaan valituksen kohteena ei ollut nimittävän viranomaisen päätös vaan laiminlyönti, todettakoon, että valituksenalaisessa määräyksessä ensinnäkin todetaan, että kantajalle 1.7.1991—30.6.1994 tiedoksi annetut kuukausittaiset eläkelaskelmat ovat selvästi kantajalle vastaisia toimenpiteitä, koska niissä vahvistetaan hänen eläkkeensä määrä kuukausittain.

18. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomautti, että koska kyseiset laskelmat annettiin kantajalle henkilökohtaisesti tiedoksi, tämän olisi pitänyt joka kerta tehdä valitus kolmen kuukauden kuluessa ja noudattaa siten henkilöstösääntöjen 90 artiklassa säädettyä määräaikaa. Tuomioistuimen mukaan kantaja kuitenkin teki valituksen 10.5.1996 eli lähes kaksi vuotta kesäkuuta 1994 koskevan viimeisen laskelman vastaanottamisesta alkaneen laillisen määräajan päättymisen jälkeen.

19. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti siten kanteen tutkimatta sillä perusteella, että kantaja oli tehnyt valituksen liian myöhään.

20. Tuomioistuin totesi lisäksi, että virkamies, joka on laiminlyönyt hänelle vastaisen päätöksen kumoamiskanteen nostamisen henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklassa säädetyissä määräajoissa, ei voi kyseisestä päätöksestä aiheutunutta vahinkoa koskevan korvausvaatimuksen avulla korjata laiminlyöntiään ja saada siten hyväkseen uutta valitusaikaa.

21. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että "kantajan nostaman, neuvoston väitettyyn laiminlyöntiin perustuvan kanteen tarkoituksena on henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklassa säädettyjen määräaikojen kiertäminen, koska sillä pyritään yhtäältä aikaisemman tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vahvistavan komitean päätöksen kumoamiseen ja toisaalta saamaan korvauskanteen avulla se eläkkeestä puuttuva määrä, jonka kantaja olisi saanut sovellettaessa Berliinin korjauskerrointa vuodesta 1991 lukien".

22. Korostan heti aluksi, että olen samaa mieltä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kanssa ja mielestäni esitetyt kolme valitusperustetta, jotka nyt tutkin valittajan noudattamassa järjestyksessä, on hylättävä.

23. Valittaja väittää ensiksikin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olevan väärässä, kun tämä ei pitänyt tässä tapauksessa sovellettua korjauskerrointa väliaikaisena. Valittajan mukaan riidanalaisten laskelmien laatimisajankohtana sovellettavien neuvoston asetusten eli asetusten N:o 3834/91 ja N:o 3761/92 sekä Euroopan yhteisöjen virkamiesten ja muun henkilöstön palkkojen ja eläkkeiden sekä näihin palkkoihin ja eläkkeisiin sovellettavien korjauskertoimien mukauttamisesta 1.7.1993 alkaen 20 päivänä joulukuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EHTY, EY) N:o 3608/93 [2] sanamuodosta seuraa, ettei näitä säännöksiä ollut pidettävä lopullisina.

24. Valittaja korostaa, että kahdessa viimeksi mainitussa asetuksessa käytetään ilmaisua "sanotun kuitenkaan rajoittamatta niiden päätösten soveltamista, jotka neuvosto tekee — — ". Sanamuodosta ilmenee, että neuvosto velvoitetaan tekemään tällaisia päätöksiä tulevaisuudessa.

25. Valittaja huomauttaa lisäksi, että ensimmäisenä mainitussa asetuksessa määritellään vahvistetut korjauskertoimet "väliaikaisiksi kertoimiksi" ja että asetuksen viimeisessä perustelukappaleessa nimenomaisesti perustellaan kerrointen vahvistamisen väliaikaisuus.

26. Perustelukappale kuuluu seuraavasti: " — — voimassa olevia kertoimia sovelletaan väliaikaisesti siihen asti kun neuvosto on komission esityksestä tehnyt päätöksen virkamiesten ja muiden toimihenkilöiden palkkausta ja palkkioita koskevien Saksan osalta sovellettavien korjauskertoimien vahvistamisesta 1.10.1990 lukien."

27. Todettakoon aluksi, että valittajan väitteet ja perustelut tarkoittavat lähinnä, että neuvosto oli synnyttänyt "perusteltua luottamusta" siitä, että "väliaikaiset kertoimet" pian oikaistaisiin ja saatettaisiin lopullisiksi, ja että tämän takia ei ollut tarpeen tehdä valitusta säädetyssä määräajassa. Kysymys mainittujen asetusten säännösten väliaikaisuudesta voidaan siten tutkia yhteisöjen tuomioistuimessa vain luottamuksensuojan periaatteen soveltamiseen liittyvänä.

28. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin aivan oikein totesi valituksenalaisen määräyksen 34 kohdassa, virkamies ei kuitenkaan vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan voi vedota luottamuksensuojan periaatteeseen, ellei yhteisön toimielin ole antanut hänelle "täsmällisiä vakuutteluja". [3]

2 — EYVL L 328, s. 1.

3 — Ks. esim. asia T-207/95, Ibarra Gil v. komissio, tuomio 5.2.1997 (Kok. H. 1997, s. I-A-13 ja II-31) ja asia T-211/95, Petit-Laurent v. komissio, tuomio 5.2.1997 (Kok. H. 1997, s. I-A-21 ja II-57).

29. Näin ollen ei ole riittävää, että kyseisten säännösten perusteella on mahdollista päätyä valittajan esittämään tulkintaan, vaan tämän tulkinnan on myös seurattava näistä säännöksistä riittävällä varmuudella. Esitetty tulkinta ei saa olla vain riidanalaisten säännösten yksi mahdollinen merkityssisältö.

30. Kuitenkin tässä tapauksessa asia on näin; ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen määräyksen 35—38 kohdassa perusteet, jotka oikeuttavat tekemään tämän päätelmän.

31. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa aivan oikein, että ilmaisun "sanotun kuitenkaan rajoittamatta niiden päätösten soveltamista, jotka neuvosto tekee komission 10.9.1991 tekemän esityksen johdosta [SEC(91) 1612 lopullinen]" ainoa varma merkityssisältö on, että neuvosto varaa itselleen mahdollisuuden muuttaa korjauskertoimia.

32. Tämän vuoksi mikään tässä sanamuodossa ei anna varmuutta neuvoston tulevista päätöksistä. Vaikka säännösten mukaan onkin mahdollista, että neuvosto vahvistaa uudet kertoimet taannehtivasti, ei tätä voida pitää mitenkään varmana.

33. Valittaja väittää lisäksi toisen valitusperusteensa — jonka muita aspekteja tutkin jäljempänä — puitteissa, että hänen luottamuksensa koski sitä, että neuvosto antaisi lopullisen asetuksen eikä — kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin valituksenalaisen määräyksen 37—38 kohdassa väittää — sitä, että häneen sovellettaisiin Berliinin korjauskerrointa.

34. Tällä väitteellä ei ole asiassa merkitystä. Valittaja ei nimittäin voinut olla varma siitä, että taannehtiva säädös annetaan. Tämän vuoksi sillä käsityksellä, jonka hän sai säädöksen mahdollisesta sisällöstä, ei ole merkitystä.

35. Lisäksi on todettava, että sana "väliaikainen", jota on käytetty kuvaamaan vahvistettua kerrointa ja jolle valittaja antaa paljon painoa, esiintyy vain asetuksessa N:o 3834/91, eikä neuvosto enää käyttänyt tuota sanaa antaessaan seuraavaa asetusta heinäkuussa 1992 eli kaksi vuotta ennen viimeistä kiistan kohteena olevaa eläkelaskelmaa.

36. Kuten valittajakin huomauttaa, pitää paikkansa, että neuvosto on vahvistanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen edellä mainituissa asioissa Benzler vastaan komissio ja Chavane de Dalmassy ym. vastaan komissio esittämiin kysymyksiin antamissaan kirjallisissa vastauksissa, että "lopulliset korjauskertoimet annetaan taannehtivasti". Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa kuitenkin aivan oikein, ettei tätä ilmaisua voida tulkita muutoin kuin tarkastelemalla neuvoston antamaa vastausta kokonaisuutena. Vastauksesta, joka ilmenee edellä mainitussa

asiassa Benzler vastaan komissio annetun tuomion 25 kohdasta, käy ilmi, että neuvoston piirissä suhtauduttiin epäröiden komission esitykseen sen vuoksi, että käytettävissä olleet tilastot eivät täysin vastanneet Saksan yhdistymisestä johtunutta uutta tilannetta ja että pääkaupungin vaihtuminen ei vielä ollut vaikuttanut merkittävästi. Tämän vuoksi neuvosto pyysi komissiota esittämään "perusteellisen erittelyn niistä tilastollisista, taloudellisista, konkreettisista ja oikeudellisista seikoista, joihin sen esitys perustui".

37. Valittajan esiin tuomasta kirjeestä ilmenee selvästi, että se, tekeekö neuvosto uuden taannehtivasti voimaan tulevan päätöksen, riippui niistä johtopäätöksistä, joita kyseisen erittelyn perusteella voitiin tehdä.

38. Tästä seuraa, että edellä mainittu sanamuoto, jota riidanalaisissa asetuksissa käytettiin, kyllä antaa mahdollisuuden valittajan tekemän kaltaiseen tulkintaan, mutta se ei ole ainoa mahdollinen tulkinta säädöksen laatijan tarkoituksesta, kun otetaan huomioon asiayhteys, jossa sitä on käytetty.

39. Tämän vuoksi valittajalla ei voida kohtuudella katsoa olleen varmuutta asiasta pelkästään tämän ilmaisun perusteella.

40. Edellä todetusta seuraa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on täysin perustellusti katsonut, että luottamuksensuojan periaatteen soveltamisedellytykset eivät täyttyneet.

41. Valittaja vetoaa toiseksi siihen seikkaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei tutkinut hänen väitteitään, jotka koskivat vilpittömän mielen periaatetta, joka valittajan mukaan on otettava huomioon kaikkia yhteisön toimielinten toimenpiteitä tulkittaessa.

42. Valittaja katsoo neuvoston tässä tapauksessa saaneen hänet siihen käsitykseen, että neuvosto säätää myöhemmin taannehtivasti yksityiskohdiltaan vielä tuntemattomasta lopullisesta järjestelmästä, joka korjaisi väliaikaisen järjestelmän puutteet ja josta voitaisiin tarvittaessa valittaa säännönmukaisten valitusteiden kautta.

43. Valittajan mielestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt ymmärtää, että valittajan toive siitä, että myöhemmin annettaisiin uusi asetus, minkä johdosta väistämättä tulisivat voimaan uudet valitusajat, oli perusteltu ja että tämän takia määräajan kulumisesta johtuvaa tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskevaa väitettä ei voida hyväksyä.

44. On todettava, että tämä peruste ei ole erotettavissa valittajan ensimmäisestä valitusperusteesta, mikä ilmenee valittajan väitteiden lukuisista vertailuista.

45. Tässä tapauksessa nimittäin vilpittömän mielen periaatetta olisi loukattu vain siinä tapauksessa, että valittajan odotukset neuvoston tulevan lähestymistavan suhteen olisivat olleet perusteltuja. Näin asian laita olisi ollut vain siinä tapauksessa, että neuvosto olisi aiemmin antanut valittajalle vakuuttavalla tavalla aihetta odottaa tietynlaista toimenpidettä. Näin ei kuitenkaan ollut tapahtunut.

46. Valittajan kyseinen väite on siten hylättävä.

47. Valittaja väittää kolmanneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen muuttaneen kanteen kohdetta voidakseen jättää kanteen tutkimatta. Valittajan mukaan hänen esittämänsä vaatimuksen ja nostamansa kanteen "kohteena eivät olleet hänelle annetut väliaikaiset laskelmat, vaan se, että lopullinen asetus ja neuvoston asetuksissa tarkoitetut laskelmat viipyivät niin kauan".

48. Tällä valittaja tarkoittaa, että kanteen kohteena on tosiasiassa neuvoston laiminlyönti. On kuitenkin todettava, että henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukainen valitusjärjestelmä ei anna valittajalle mahdollisuutta moittia neuvoston laiminlyöntiä, sillä kyseisen määräyksen mukaan henkilöstösäännöissä tarkoitetut henkilöt voivat valittaa ainoastaan nimittävän viranomaisen toimenpiteestä tai toimenpiteestä pidättymisestä.

49. Vastoin valittajan väitettä tästä ei seuraa, ettei valittajalla ole mitään mahdollisuutta valittaa tällaisesta neuvoston virheellisenä toimenpiteestä pidättymisenä pitämästään menettelystä.

50. Valittaja olisi nimittäin voinut vedota neuvoston väitettyyn laiminlyöntiin nimittävää viranomaista vastaan suunnatussa valituksessa, kuten tapahtui esimerkiksi edellä mainituissa asioissa Benzler vastaan komissio ja Chavane de Dalmassy ym. vastaan komissio.

51. Tästä seuraa, että valittajan olisi pitänyt suunnata moitteensa niitä toimenpiteitä vastaan, jotka hänen tapauksessaan muodostivat neuvoston väitetyn laiminlyönnin, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa valituksenalaisen määräyksen 39 kohdassa.

52. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toimi niin ikään oikein, kun se ei hyväksynyt näkemystä, jonka mukaan kanteen kohteena oli nimittävän viranomaisen laiminlyönti. On nimittäin kiistatonta, että eläkelaskelmat oli osoitettu valittajalle. Siten kyse ei voinut olla nimittävän viranomaisen laiminlyönnistä, vaikka eläkelaskelmien sisältö ei vastannutkaan valittajan odotuksia.

53. Valittaja kuitenkin pitää kyseisiä laskelmia "väliaikaisina" ja väittää, etteivät ne säätele hänen tilannettaan lopullisesti ja ettei niistä tämän seurauksena voida valittaa.

54. On huomattava valittajan lähtökohtana olevan, että yksittäinen toimenpide, johon on ryhdytty väliaikaisen asetuksen nojalla, on samalla tavoin väistämättä väliaikainen, mikä ei mielestäni ole kiistatonta.

55. Oli kuinka tahansa, valittaja ei ota huomioon, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi jo edellä mainitussa asiassa Benzler vastaan komissio antamassaan tuomiossa, johon valittaja itsekin useaan otteeseen vetoaa, että eläkelaskelmia oli pidettävä kantajalle vastaisina toimenpiteinä, vaikka ne perustuivatkin väliaikaisen kertoimen soveltamiseen.

56. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi siten täysin perustellusti, ettei kyseessä ollut nimittävän viranomaisen laiminlyönti, koska nimittävä viranomainen oli osoittanut valittajalle tälle vastaisia toimenpiteitä, joista oli mahdollisuus valittaa.

57. Näitä toimenpiteitä vastaan suunnattu valitus oli selvästi tehty liian myöhään, sillä henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukainen valitusmääräaika oli jo kulunut. Kannetta ei siten voitu ottaa tutkittavaksi eikä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta voida moittia liian ankarasta säännöksen tulkinnasta, kuten valittaja tekee.

58. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen määräyksen 40—41 kohdassa todennut, vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan valitusmääräaika kuuluu oikeusjärjestyksen perusteisiin eivätkä asianosaiset siten voi määrätä tästä määräajasta, mitä valittajakaan ei kiistä. Tämän takia siitä, että vastaajana oleva toimielin on vastannut myöhässä tehtyyn valitukseen, ei seuraa, että myöhempi kanne voidaan ottaa tutkittavaksi.

59. Toisaalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mainitsemasta oikeuskäytännöstä ilmenee myös, ettei valitusmääräajan kulumista voida kiertää henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 kohdan nojalla esitetyn vaatimuksen kautta saatavan uuden määräajan avulla.

60. Valittaja väittää lisäksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen omaksuman kannan seurauksena hänelle ei jää mitään valitustietä tämän tuomioistuimen katsoessa, että vaikka asetuksen säännöstä sovellettaisiinkin asianmukaisesti ja vaikka säännöksen väliaikaisuuden perusteet poistuisivatkin vasta sen määräajan kuluttua umpeen, joka on säädetty yksittäistä täytäntöönpanotoimenpidettä vastaan nostettavalle kanteelle, niin ne, joita toimenpide koskee, eivät voi missään vaiheessa menestyksellisesti ryhtyä toimiin sittemmin oikeusperustansa menettänyttä täytäntöönpanotoimenpidettä vastaan tai kyseistä vanhentunutta oikeusperustaa vastaan.

61. Tätä näkökohtaa ei voida hyväksyä. Jos nimittäin yksittäiseen toimenpiteeseen ryhdytään sellaisen väliaikaisen asetuksen perusteella, joka on tullut tarkoituksettomaksi, tähän seikkaan voidaan vedota

kyseisen toimenpiteen pätevyyden kiistämiseksi. Jos väliaikaisen sääntelyn perusteet sitä vastoin ovat olemassa vielä sillä hetkellä kun yksittäiseen toimenpiteeseen ryhdytään, se seikka, että sääntely on sittemmin menettänyt tarkoituksensa, ei vielä sellaisenaan merkitse sitä, että kaikkien yksittäisten toimenpiteiden, joihin sen nojalla on ryhdytty, pätevyys tulee kyseenalaiseksi.

62. Tällainen näkemys on oikeusvarmuuden periaatteen vastainen, kuten neuvosto perustellusti toteaa.

63. Valittaja väittää niin ikään, että sinä ajankohtana, jolloin hänen olisi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan pitänyt riitauttaa kiistanalaiset laskelmat, hän ei vielä kyennyt tehokkaasti muotoilemaan väitettään, joka koski sitä, ettei neuvosto ollut vahvistanut lopullista kerrointa kyseessä olevalle ajalle, sen vuoksi, ettei kertoimen vahvistamatta jättämisestä ollut vielä selvyyttä.

64. Väite on hylättävä, sillä se, että toimenpidettä vastaan suunnatun kanteen nostamisen määräajan kuluttua ilmenee seikkoja, joihin kantaja olisi näkemyksensä mukaan voinut perustaa väitteensä, ei johda siihen, että toimenpidettä vastaan nostettavan kanteen määräaika alkaisi kulua uudestaan.

65. Lopuksi valittaja väittää vielä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suorittama kanteen kohteen virheellinen muuttaminen ilmenee myös siinä, että tämä katsoi, että kanteen tarkoituksena oli saada kyseisen ajan osalta vahvistetuksi oikeus Berliinin elinkustannusten perusteella laskettuun eläkkeeseen. [4]

66. On kuitenkin todettava, että kaikilla valittajan esittämillä valituksen asiakysymystä koskevilla seikoilla pyritään osoittamaan valittajan olleen oikeutettu tällaiseen eläkkeeseen.

67. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on aivan oikein katsonut, että kanteella tosiasiallisesti pyrittiin juuri tähän eli eläkelaskelmien riitauttamiseen säädetyn määräajan kuluttua tarkoituksena saada kyseiseltä ajalta enemmän eläkettä Berliinin elinkustannusten perusteella suoritetun eläkkeen tarkistamisen johdosta.

68. Joka tapauksessa on huomattava myös, että valittaja kohdistaa tältä osin moitteensa seikkaan, jolla ei ole olennaista merkitystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämien perustelujen pätevyyden kannalta. Kyseinen tuomioistuin nimittäin nojautuu siihen, että valittajalle osoitettiin tälle vastaisia toimenpiteitä, joista tämän olisi pitänyt valittaa määräajassa. Tuomioistuin ilmaisee siten oikeudenkäyntimenettelyssä käytettävissä olevan keinon, jota valittajan olisi tullut käyttää hyväkseen. Kanteen tarkoituksella ei ole tältä osin merkitystä.

4 — Ks. erityisesti valituksenalaisen määräyksen 42 kohta.

Ratkaisuehdotus

69. Edellä todetusta seuraa, että valitus on hylättävä.

70. Yhteisöjen tuomioistuin ja neuvosto ovat vaatineet valittajan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 122 artiklan mukaan työjärjestyksen 70 artiklaa ei sovelleta toimielinten virkamiehen tai muun toimihenkilön valituksen osalta. Näin ollen on mielestäni sovellettava työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohtaa ja velvoitettava valittaja korvaamaan oikeudenkäyntikulut tässä oikeusasteessa sekä neuvosto väliintulijana saman artiklan 4 kohdan nojalla vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.